

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

BỘ TÀI CHÍNH

HỌC VIỆN TÀI CHÍNH

NGUYỄN HOÀNG DŨNG

**HOÀN THIỆN TỔ CHỨC HỆ THỐNG THÔNG TIN
KẾ TOÁN QUẢN TRỊ TRONG CÁC DOANH NGHIỆP
SẢN XUẤT XI MĂNG BẮC MIỀN TRUNG**

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

HÀ NỘI - 2017

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

BỘ TÀI CHÍNH

HỌC VIỆN TÀI CHÍNH

NGUYỄN HOÀNG DŨNG

**HOÀN THIỆN TỔ CHỨC HỆ THỐNG THÔNG TIN
KẾ TOÁN QUẢN TRỊ TRONG CÁC DOANH NGHIỆP
SẢN XUẤT XI MĂNG BẮC MIỀN TRUNG**

Chuyên ngành: Kế toán

Mã số: 62.34.03.01

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

**Người hướng dẫn khoa học: 1. GS, TS. ĐOÀN XUÂN TIÊN
2. TS. NGUYỄN THỊ HƯƠNG**

HÀ NỘI - 2017

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu khoa học của riêng tôi. Các số liệu và kết quả trình bày trong Luận án là trung thực, có nguồn gốc rõ ràng và chưa từng được công bố trong bất cứ công trình nghiên cứu nào khác.

Tác giả luận án

Nguyễn Hoàng Dũng

LỜI CẢM ƠN

Tác giả luận án xin chân thành cảm ơn Tập thể lãnh đạo và các Thầy giáo, Cô giáo Học viện tài chính và tập thể cán bộ Khoa sau đại học của Học viện.

Tác giả đặc biệt xin gửi lời cảm ơn chân thành và sâu sắc nhất tới tập thể cán bộ hướng dẫn khoa học GS,TS. Đoàn Xuân Tiên và TS. Nguyễn Thị Hương đã nhiệt tình hướng dẫn và động viên tác giả hoàn thành luận án.

Tác giả xin trân trọng cảm ơn lãnh đạo các Doanh nghiệp sản xuất xi măng Bắc miền Trung đã nhiệt tình trả lời phỏng vấn cũng như trả lời các phiếu điều tra và cung cấp các thông tin bổ ích giúp tác giả hoàn thành luận án.

Tác giả xin cảm ơn đồng nghiệp, bạn bè, những người thân trong gia đình đã tạo mọi điều kiện, chia sẻ khó khăn và luôn động viên tác giả trong quá trình học tập và thực hiện luận án này.

Xin trân trọng cảm ơn!

Tác giả luận án

Nguyễn Hoàng Dũng

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	
LỜI CẢM ƠN	
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	
DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ	
DANH MỤC CÁC BẢNG	
LỜI MỞ ĐẦU	1
CHƯƠNG 1. LÝ LUẬN VỀ TỔ CHỨC HỆ THỐNG THÔNG TIN KẾ TOÁN	
QUẢN TRỊ TRONG CÁC DOANH NGHIỆP SẢN XUẤT	31
1.1. NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG VỀ TỔ CHỨC HỆ THỐNG THÔNG TIN	
KẾ TOÁN QUẢN TRỊ TRONG DOANH NGHIỆP SẢN XUẤT	31
1.1.1. Hệ thống thông tin kế toán quản trị.....	31
1.1.1.1. Hệ thống thông tin quản lý	31
1.1.1.2. Thông tin kế toán quản trị.....	34
1.1.1.3. Hệ thống thông tin kế toán quản trị.....	37
1.1.2. Tổ chức hệ thống thông tin kế toán quản trị.....	40
1.1.2.1. Khái niệm.....	40
1.1.2.2. Mục tiêu tổ chức hệ thống thông tin kế toán quản trị	41
1.1.2.3. Các nhân tố ảnh hưởng đến tổ chức hệ thống thông tin kế toán	
quản trị	43
1.2. NỘI DUNG TỔ CHỨC HỆ THỐNG THÔNG TIN KẾ TOÁN QUẢN TRỊ	
TRONG MÔI TRƯỜNG ỨNG DỤNG GIẢI PHÁP ERP	49
1.2.1. Tổ chức hệ thống ERP	51
1.2.2. Tổ chức con người và bộ máy kế toán quản trị.....	55
1.2.2.1. Tổ chức con người.....	55
1.2.2.2. Tổ chức bộ máy kế toán quản trị.....	56
1.2.3. Tổ chức quy trình xử lý hệ thống thông tin kế toán quản trị.....	57
1.2.3.1. Tổ chức hệ thống thu nhận dữ liệu đầu vào.....	58
1.2.3.2. Tổ chức hệ thống xử lý thông tin	60

1.2.3.3. Tổ chức hệ thống cung cấp thông tin	75
1.2.3.4. Tổ chức sử dụng thông tin kế toán quản trị thực hiện các mục tiêu quản lý.....	76
1.2.3.5. Tổ chức hệ thống lưu trữ thông tin.....	79
1.2.3.6. Tổ chức hệ thống kiểm soát thông tin	80
1.3. KINH NGHIỆM TỔ CHỨC HỆ THỐNG THÔNG TIN KẾ TOÁN QUẢN TRỊ TRÊN THẾ GIỚI.....	81
1.3.1. Tổ chức hệ thống thông tin kế toán quản trị tại Mỹ.....	81
1.3.2. Tổ chức hệ thống thông tin kế toán quản trị tại Pháp	83
1.3.3. Tổ chức hệ thống thông tin kế toán quản trị tại Nhật Bản	86
1.3.4. Tổ chức hệ thống thông tin kế toán quản trị tại Trung Quốc	88
1.3.5. Kinh nghiệm áp dụng tổ chức hệ thống thông tin kế toán quản trị vào Việt Nam	90
KẾT LUẬN CHƯƠNG 1	93
CHƯƠNG 2. THỰC TRẠNG TỔ CHỨC HỆ THỐNG THÔNG TIN KẾ TOÁN QUẢN TRỊ TRONG CÁC DOANH NGHIỆP SẢN XUẤT XI MĂNG BẮC MIỀN TRUNG.....	94
2.1. TỔNG QUAN VỀ CÁC DOANH NGHIỆP SẢN XUẤT XI MĂNG BẮC MIỀN TRUNG.....	94
2.1.1. Đặc điểm ngành xi măng Bắc miền Trung	94
2.1.2. Chiến lược phát triển và nhu cầu thông tin quản lý	95
2.1.2.1. Chiến lược phát triển ngành xi măng Bắc miền Trung	95
2.1.2.2. Nhu cầu thông tin kế toán quản trị của nhà quản lý.....	97
2.1.3. Quy trình công nghệ và đặc điểm tổ chức sản xuất	98
2.1.4. Đặc điểm tổ chức bộ máy quản lý.....	99
2.2. THỰC TRẠNG TỔ CHỨC HỆ THỐNG THÔNG TIN KẾ TOÁN QUẢN TRỊ TRONG CÁC DOANH NGHIỆP SẢN XUẤT XI MĂNG BẮC MIỀN TRUNG.....	101
2.2.1. Thực trạng ứng dụng hệ thống ERP	101
2.2.2. Thực trạng tổ chức con người và bộ máy kế toán quản trị.....	103

2.2.2.1. Tổ chức nhân lực kế toán quản trị	103
2.2.2.2. Thực trạng tổ chức bộ máy kế toán quản trị	104
2.2.2.3. Tổ chức phối hợp thông tin giữa các bộ phận.....	106
2.2.3. Thực trạng tổ chức quy trình xử lý hệ thống thông tin kế toán quản trị ..	108
2.2.3.1. Thực trạng tổ chức hệ thống thu nhận dữ liệu đầu vào	108
2.2.3.2. Thực trạng tổ chức hệ thống xử lý thông tin	114
2.2.3.3. Thực trạng tổ chức hệ thống cung cấp thông tin.....	124
2.2.3.4. Thực trạng sử dụng thông tin kế toán quản trị thực hiện các mục tiêu quản lý	126
2.2.3.5. Thực trạng tổ chức hệ thống lưu trữ thông tin.....	129
2.2.3.6. Thực trạng tổ chức hệ thống kiểm soát thông tin	130
2.3. ĐÁNH GIÁ THỰC TRẠNG TỔ CHỨC HỆ THỐNG THÔNG TIN KẾ TOÁN QUẢN TRỊ TRONG CÁC DOANH NGHIỆP SẢN XUẤT XI MĂNG BẮC MIỀN TRUNG HIỆN NAY	131
2.3.1. Những kết quả đạt được.....	131
2.3.2. Hạn chế	134
2.3.2.1. Tổ chức ứng dụng hệ thống ERP	134
2.3.2.2. Tổ chức con người và bộ máy kế toán quản trị	135
2.3.2.3. Tổ chức quy trình xử lý hệ thống thông tin kế toán quản trị	136
2.3.3. Nguyên nhân của hạn chế	141
KẾT LUẬN CHƯƠNG 2	143
CHƯƠNG 3. GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN TỔ CHỨC HỆ THỐNG THÔNG TIN KẾ TOÁN QUẢN TRỊ TRONG DOANH NGHIỆP SẢN XUẤT XI MĂNG BẮC MIỀN TRUNG	144
3.1. ĐỊNH HƯỚNG, NGUYÊN TẮC VÀ YÊU CẦU HOÀN THIỆN TỔ CHỨC HỆ THỐNG THÔNG TIN KẾ TOÁN QUẢN TRỊ TRONG CÁC DOANH NGHIỆP SẢN XUẤT XI MĂNG BẮC MIỀN TRUNG	144
3.1.1. Định hướng hoàn thiện	144
3.1.2. Nguyên tắc hoàn thiện	146
3.1.3. Yêu cầu hoàn thiện	147

3.2. GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN TỔ CHỨC HỆ THỐNG THÔNG TIN KẾ TOÁN QUẢN TRỊ TRONG CÁC DOANH NGHIỆP SẢN XUẤT XI MĂNG BẮC MIỀN TRUNG.....	148
3.2.1. Hoàn thiện tổ chức hệ thống ERP	149
3.2.2. Hoàn thiện tổ chức con người và bộ máy kế toán quản trị.....	151
3.2.3. Hoàn thiện tổ chức quy trình xử lý hệ thống thông tin kế toán quản trị ..	156
3.2.3.1. Hoàn thiện tổ chức hệ thống thu nhận dữ liệu đầu vào	156
3.2.3.2. Hoàn thiện tổ chức hệ thống xử lý thông tin	161
3.2.3.3. Hoàn thiện tổ chức hệ thống cung cấp thông tin.....	181
3.2.3.4. Hoàn thiện tổ chức sử dụng thông tin kế toán quản trị thực hiện các mục tiêu quản lý	183
3.2.3.5. Hoàn thiện tổ chức hệ thống lưu trữ thông tin.....	188
3.2.3.6. Hoàn thiện tổ chức hệ thống kiểm soát thông tin	189
3.3. ĐIỀU KIỆN THỰC HIỆN GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN TỔ CHỨC HỆ THỐNG THÔNG TIN KẾ TOÁN QUẢN TRỊ TRONG CÁC DOANH NGHIỆP SẢN XUẤT XI MĂNG BẮC MIỀN TRUNG.....	190
3.3.1. Về phía Nhà nước và các cơ quan chức năng	190
3.3.2. Về phía các doanh nghiệp sản xuất xi măng Bắc miền Trung	192
KẾT LUẬN CHƯƠNG 3	195
KẾT LUẬN	196
DANH MỤC CÁC BÀI BÁO LIÊN QUAN ĐẾN LUẬN ÁN	
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

ABC	Xác định chi phí dựa trên hoạt động
ABM	Quản trị dựa trên hoạt động
BHXH	Bảo hiểm xã hội
BI	Hệ thống quản trị thông minh
CNTT	Công nghệ thông tin
CP	Cổ phần
CO	Phân hệ kế toán quản trị
CRM	Hệ thống quan hệ khách hàng
CSH	Chủ sở hữu
CVP	Chi phí, khối lượng và lợi nhuận
DN	Doanh nghiệp
DNSX	Doanh nghiệp sản xuất
DT	Doanh thu
ĐT XD	Đầu tư xây dựng
GT	Giá thành
ERP	Hệ thống hoạch định nguồn lực tổng thể
FI	Phân hệ kế toán tài chính
HT	Hệ thống
HTTT	Hệ thống thông tin
HĐQT	Hội đồng quản trị
HRM	Hệ thống quản lý nguồn nhân lực
KQKD	Kết quả kinh doanh
KTTC	Kế toán tài chính
KTQT	Kế toán quản trị
LN	Lợi nhuận
MRP	Hệ thống hoạch định nguồn nguyên liệu
NC	Nhân công

NL	Nguyên liệu
NVL	Nguyên vật liệu
NS	Ngân sách
OPM	Phân hệ quản trị sản xuất, giá thành
PX	Phân xưởng
QL	Quản lý
QLDN	Quản lý doanh nghiệp
QTDN	Quản trị doanh nghiệp
SP	Sản phẩm
SXC	Sản xuất chung
SXKD	Sản xuất kinh doanh
TH	Thực hiện
TNHH	Trách nhiệm hữu hạn
TT	Trực tiếp
TSCĐ	Tài sản cố định
VAA	Hội Kế toán và Kiểm toán Việt Nam
VICEM	Tổng công ty Công nghiệp Xi măng Việt Nam
VLXD	Vật liệu xây dựng
XM	Xi măng